

СТЕНОГРАМА

засідання Ради національної безпеки і оборони
під головуванням в.о. Президента України,
Голови Верховної Ради України О.В. Турчинова

28 лютого 2014 року

*1. Про невідкладні заходи щодо забезпечення національної безпеки,
суверенітету і територіальної цілісності України*

ТУРЧИНОВ О.В.

Шановні колеги, Рада національної безпеки має Секретаря Ради національної безпеки, найближчим часом будуть сформовані фактично всі підрозділи РНБО, призначені заступники Секретаря Ради національної безпеки і оборони, і я сподіваюся, що Рада національної безпеки і оборони буде відповідати тим задачам і завданням, тим викликам, які сьогодні стоять перед нашою країною.

Питання, яке сьогодні ми повинні обговорити, - це питання загрози нашій територіальній цілісності. Це питання фактично прямої агресії проти України сусідньої держави. Це питання сепаратизму, який штучно підтримується і розповсюджується на території України.

Я розумію, шановні колеги, що нова влада, не усі міністри ще готові працювати у тих важких умовах. Але часу на розкачку у нас немає. У нас немає часу на підготовку, освоєння посад. Народ України вимагає від нас реальних і ефективних рішень. І саме я би просив, щоб у нас була не лекція про проблеми, а професійне обговорення і вихід на прийняття необхідних рішень. Рішень, які захистять Україну, які зможуть локалізувати очаги сепаратизму, рішення, які зможуть забезпечити справедливість та покарання злочинців.

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ

За нашою інформацією, яка надходить з різних джерел, військове керівництво Російської Федерації реально розглядає питання анексії Автономної Республіки Крим. Я би просив зараз кожного керівника силових структур чітко проінформувати про ситуацію в АРК про план заходів, як вжитих, так і тих, що необхідно негайно запроваджувати.

Будь ласка, Служба безпеки України.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О.

Шановний Олександр Валентинович! Шановні члени Ради нацбезпеки України! Служба безпеки на додаток до попередніх нарад і доповідей доповідає про таке: спочатку політична ситуація і місцеві політики Криму. Константинов – Голова Верховної Ради Криму, а також новообраний прем'єр в усякому разі оголошено, що він новообраний, Аксьонов – ключові фігури Криму, які знаходяться в повній співпраці, взаємодії і в плануванні з російськими військовими Чорноморського флоту Російської Федерації. Вони беруть участь в плануванні та здійсненні всіх провокацій переодягнених і не переодягнених військовослужбовців Збройних Сил та Чорноморського флоту Російської Федерації на всіх об'єктах, про що Міністр оборони буде доповідати окремо, і на об'єктах і пунктах контролю Державної прикордонної служби України.

Перший аспект, який є дуже загрозливим, на наш погляд, - це повномасштабне використання військовослужбовців Російської Федерації.

Друге. Перехід фактично на бік ворога і вчинення військових злочинів військовослужбовцями, спецпризначенцями "Беркут" та іншими правоохоронцями України, які служать або служили в Криму є дуже масштабним і небезпечним елементом, оскільки вони перейшли повністю в координацію військового вторгнення, яке намагається здійснити політичне і військове керівництво Росії.

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ

Третій, надзвичайно небезпечний елемент, – це те, що аеропорти і інша транспортна інфраструктура Криму береться або під контроль, або блокується переодягненими, або вже не переодягненими військовослужбовцями Чорноморського флоту Російської Федерації.

Четвертий елемент обстановки в Криму - масова підтримка населенням дій Російської Федерації. Надзвичайно потужна кампанія дезінформації і дискредитації, і нагнітання суспільних настроїв з використанням кримських і російських засобів масової інформації.

У цьому зв'язку що робила Служба безпеки в координації з іншими правоохоронними органами та Міністерством оборони всю ніч?

Перше, - це інформування тих, хто залишився вірним присязі, щоб не піддавались на можливі провокації. Щоб не дати жодного приводу, у всякому разі цієї ночі, брали на себе відповідальність, і про це доповідаю членам РНБО.

Ми повинні не допустити стрільби та жертв серед мирного населення або військових Чорноморського флоту Російської Федерації, тобто того, щоб військовий тиск російських і проросійських структур не знайшов жодного виправдання для встановлення повного військового контролю Російської Федерації над об'єктами інфраструктури, військовими частинами України, або взагалі над всією територією Криму.

ТУРЧИНОВ О.В.

Зробіть паузу! Я вибачаюсь. Прошу врахувати, що ми проводимо засідання у не захищеному приміщенні Верховної Ради, і, на жаль, не маємо можливості працювати там, де повинно відбуватись РНБО в зв'язку з цейтнотом часу. Це перше.

Друге. Прошу зразу фіксувати всі пропозиції та рішення, на які буде виходити Рада національної безпеки та оборони з тим, щоб ми могли терміново забезпечити їх виконання.

Будь ласка!

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О.

Дякую!

Наступний момент. Що стосується аеропортів: "Сімферополь" вдалось практично деблокувати, окрім одного аспекту, - проросійськи налаштована масовка залишається ззовні, а військовослужбовці РФ залишаються поки що в аерорусі. Всі інші військові РФ, що стояли, - 300, на льотному полі або блокували потім VIP-зону аеропорту "Сімферополь", перейшли в ресторан за російською традицією пити горілку.

Аеропорт "Бельбек". Військова частина повністю оточена військовослужбовцями Чорноморського флоту Російської Федерації вже не приховано: стоять і техніка, і важке озброєння, але по периметру. Заблокована військова частина. Я думаю, що це, знову ж таки, командувач Державної прикордонної служби або, я думаю, що це все ж таки Міністерство оборони скаже чіткіше. Військова частина тримається, а цивільна - захоплена таки військовослужбовцями Чорноморського флоту Російської Федерації.

З їхнього боку, ми розуміємо, що йде так само нагнітання і всіляке очікування, що хтось з українського боку - чи то "Правий сектор", чи то Служба безпеки, чи то Міністерство оборони зреагує на провокації і дасть зривід застосувати зброю російськими військовими. Відтак їхнє виправдання буде: захист кримчан від озброєного нападу "Київської лунти".

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ
13.07.2016
[Signature]

Перед засіданням РНБО була, дійсно, надзвичайно серйозна загроза: 11 вертольотів Російської Федерації ішли в повному бойовому на Сімферополь. Станом на цю хвилину 3 вертольоти сіли біля міста, інші пішли на Феодосію.

Важливий аспект, я на цьому закінчив би доповідь, тиск надзвичайної сили. Наші військові та силовики деморалізовані. Багато з них не сприймають нову владу та не готові виконувати накази, або взагалі зрадили присязі. Особливо складна ситуація в Військово-морських силах України. Є підписані рапорти, в тому числі й Командувачем ВМСУ, про відставку. Моральний і психологічний клімат у керівництві надзвичайно низький, якщо б не сказати, взагалі зрадницький.

Дозвольте на цьому доповідь завершити і, коли вже буде рішення, то внести пропозиції в рішення. Дякую!

ТУРЧИНОВ О.В.

Добре. Дякую! - Міністр внутрішніх справ.

АВАКОВ А.Б.

Доповідаю, що станом на зараз є додаткова інформація до інформації Наливайченка. У нас подали рапорти і керівник Севастопольського УМВС, і керівник Кримського УМВС. (далі - російською) По Сімферополю нужно определяться.

Внутренние войска и ППС Сімферополя пока несут службу, но противодействовать русским не будут. Кроме милиции мы имеем в Крыму порядка тысячи человек внутренних войск, которые, надеюсь, смогут выполнять приказы, ну, как минимум, сдаваться не будут.

Рекомендация заключается в следующем: вместе с внутренними войсками взять под контроль аэропорт "Симферополь" не столкновением, а прямым присутствием. Попытаться их выдавить без стрельбы.

Отдельно говорю, что большинство населения Крыма занимает пророссийскую, антиукраинскую позицию. Это риск, который нам нужно учесть.

Мы устанавливаем связь с сотрудниками, которые не предали, но среди милиции таких очень мало.

Списки личного состава "Беркута", перешедшего с оружием на сторону агрессора (с каким оружием? И так дальше ...), мы имеем и передаем прокуратуре для возбуждения уголовных дел.

ТУРЧИНОВ О.В.

Скільки бійців "Беркута" зрадило присязі із зброєю?..

АВАКОВ А.Б.

Предварительно 67. Цифра неточна. Нужно уточнять. Потому что там не очень понятно, кто доехал до конца. Многие, еще возвращаясь из Киева, бежали в Россию, боясь криминальной ответственности.

ТУРЧИНОВ О.В.

Вони що, цілодобово там знаходяться на перевалах? Ні їдять, ні п'ють, нічого?..

АВАКОВ А.Б.

Им подвезли подкрепление те же вооруженные силы Российской Федерации. Там полевая кухня. У них там - "майдак" у них там палатки, у них там гражданское прикрытие.

згідно з оригіналом

ТУРЧИНОВ О.В.

Зрозуміла ситуація. Будь ласка, - Міністерство оборони.

ТЕНЮХ І.Й.

Шановний Олександр Валентиновичу, шановні колеги! Під прикриттям навчання збройних сил Російської Федерації відбувається концентрація російських військ вздовж всього україно-російського кордону.

Їх мета - не просто демонстрація сил, але реальна підготовка до вторгнення на нашу територію: перехід і виконання бойових завдань. На Київському, Харківському і Донецькому напрямках вже сконцентровано 38 тисяч осіб, 761 одиниця збройної танкової техніки, 2200 броньованих машин, 720 артилерійських систем та систем залпового вогню, також до 40 ударних вертольотів і 90 вертольотів бойового забезпечення, та 90 літаків штурмової авіації. В акваторії Чорного моря на бойове чергування вийшло 80 військових кораблів РФ.

Друге. Сьогодні відбулась розмова Командуючого військово-морськими силами з Командуючим Чорноморським флотом, який в прямій розмові сказав, ніби це - дружня розмова: "Я не маю повноважень з Вами вести переговори, але скажу наступне. Ми підемо до кінця, - це перше. Друге. Всі війська приведені в повну бойову готовність. Третє, якщо ви нам не будете протистояти, то крові не буде і все обійдеться мирно", - тобто ратував за повну здачу і капітуляцію та перехід на бік РФ.

Ті, хто захоплює об'єкти в Криму, це - спецназ, який пройшов бойовий вишкіл у гарячих точках Росії.

Наші дії: з метою відповідного реагування на загрози прошу, шановний Олександр Валентиновичу, дозволу привести наші Збройні Сили у бойову готовність "ПОВНА". А також, у випадку вторгнення,

ЗГІДНО З Оригіналом

використати всі наявні екіпажі штурмової та бомбардувальної авіації для практичного, бойового застосування, які утримуються в готовності номер 2.

З 11.00 в Криму всіма підрозділами також встановлені посилені пости для недопущення захоплення військових частин, посилена охорона всіх військових частин, які знаходяться на території Автономної Республіки Крим. Відслідковується ситуація, але є прохання, щоб не було прямого військового контакту. Ми не готові до повномасштабної війни. Нам потрібен час, нам потрібна допомога. Потрібна жорстка реакція світу, всього міжнародного співтовариства.

Буду говорити відверто. Сьогодні у нас немає армії. Вона системно знищувалась Януковичем та його оточенням під керівництвом російських спецслужб.

Сьогодні ми зможемо зібрати зі всієї країни військове угруповання чисельністю біля 5 тисяч військовослужбовців, здатних виконувати бойову задачу. Їх можемо кинути в Крим, але це не вирішить проблему Криму. Ми їх там просто покладемо. А що робити з тисячами кілометрів кордону та підготовкою Росії до вторгнення? Коли зайдуть з ранку з боку Чернігівської області, то до вечора вже у Києві будуть!

Зараз в Чорному морі знаходиться один фрегат керованої зброї - штабний корабель "Уілті". Сьогодні вийшов із Стамбула. Тому наявність американського фрегату керованої ракетної зброї, якщо б була домовленість і він увійшов би за домовленістю в наші територіальні води, - це було б також ознакою того, що ми не одні. Це може зупинити Росію.

Прошу, Олександр Валентиновичу, Вашого дозволу щодо проведення масштабних військових навчань, тому що готовність більшості наших частин до виконання бойових завдань викликає великий сумнів. План цих навчань можемо надати у зазначений час.

ЗГІДНО З ОРІГІНАЛОМ

17.02.2016

ТУРЧИНОВ О.В.

Пане Міністр, все ж таки перекладіть на цифри. Скільки зараз на території України в Криму знаходиться військових Російської Федерації і яка чисельність наших їм протистоїть?

ТЕНЮХ І.Й.

Доповідаю. Наших - це в основному військово-морські сили, - це 15 тисяч осіб, мається на увазі.

ТУРЧИНОВ О.В.

А крім морських сил у нас немає ніяких сухопутних?

ТЕНЮХ І.Й.

15 тисяч - це повний склад військових. Тобто всіх, які нам підпорядковані. Але це - номінальна чисельність.

ТУРЧИНОВ О.В.

Боездатна складова?

ТЕНЮХ І.Й.

Важко відповісти. Більшість серед військових - місцеві контрактники. Для них служба - це заробіток. Настрій населення в Криму ви знаєте. Плюс молодь, срочники, які вряд чи будуть воювати. Готових виконати наказ щодо застосування зброї буде 1,5 - 2 тисячі максимум.

З російського боку в Криму, окрім сил Чорноморського флоту, йде постійне перекидання штурмових підрозділів збройних сил та спецназу ГРУ ГШ РФ. Вже зараз бойова компонента перевищує 20 тисяч осіб. Але кількість російських військових, бойової техніки та зброї постійно зростає.

ТУРЧИНОВ О.В.

Слово Міністру закордонних справ.

ДЕЩИЦЯ А.Б.

Міністерство закордонних справ розробило заяву, передало ноту, а потім внесло пропозиції провести двосторонні консультації з російською стороною. Ми маємо намір зробити заяву про проведення консультацій на рівні міністрів закордонних справ в рамках Будапештського меморандуму: - міністрів закордонних справ США, Великобританії і Росії.

Я зустрівся сьогодні також з міністрами закордонних справ "Вишеградської четвірки". Всі вони на рівні своєму висловлюють занепокоєння, але своїх планів і дій вони не повідомляють. Всі просять нас не робити поспішних кроків.

Можна, звичайно, підготувати заяву Міністерства закордонних справ про невиконання російською стороною Угоди про базування Чорноморського флоту Російської Федерації та військову агресію Росії, але я думаю, що це буде значно сильніший мати ефект, якщо це буде зроблено на рівні Уряду ...

ТУРЧИНОВ О.В.

Прем'єр-міністр, будь ласка!

ЯЦЕНЮК А.П.

Я думаю, що у нас є два сценарії. Зрозуміло, що Росія буде використовувати колишнього президента України в цьому сценарії. І у мене немає сумніву, що Росія буде іти до кінця в частині захоплення та оголошення незалежності Криму, або, як проміжний варіант, варіант федералізації.

Те, що я почув зараз, а також сьогодні вранці, Олександр Валентинович, коли розмовляв з Міністром оборони, скажу свою думку: ми не готові до військової операції, на жаль, для нас. І це знають росіяни. Тому, можливо, нам тут прийдеться робити декілька невідкладних речей.

Перше, необхідно, щоб терміново агресія Росії проти України була розглянута в Раді Безпеки ООН. Негайно!

Невідкладно завтра ми прийемо рішення Кабінету Міністрів з приводу звернення до Ради Безпеки ООН.

Друге, ми відправили ноти та готуємо звернення Кабінету Міністрів про консультації в рамках Будапештського меморандуму.

Третє, - запропонувати формулу, як долучити ОБСЄ.

Четверте, я прошу Міністра оборони, Головне управління розвідки Міністерства оборони і Службу безпеки України на завтра на засідання Кабінету Міністрів, точніше сьогодні до ночі, і Державну прикордонну службу подати дані про те, які відбуваються порушення з боку Росії, з підтвердженими відео- та фотофактами. Це необхідно, щоб говорити з нашими партнерами.

Також, шановний Олександр Валентиновичу, прохання, щоб Ви дали доручення, в першу чергу, Службі безпеки України, Службі розвідки, Головному управлінню розвідки провести ідентифікацію осіб, які без розпізнавальних ознак зі зброєю захоплюють об'єкти в Криму, щоб у нас були дані, фактаж про участь військових Російської Федерації.

Якщо б у нас був варіант політичного рішення, Олександр Валентиновичу, то видається, що правильне політичне рішення було б: розпочати переговори з тими, хто представляє сьогодні незаконно обрану владу в Криму з метою політичної стабілізації через прийняття Верховною Радою України нового Закону України "Про Конституцію Автономної Республіки Крим", який би передбачав формування самостійної системи

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ

фінансів, я її назвав би умовно самостійною, наприклад, залишення в розпорядженні бюджету Автономії податку на додану вартість, відрахування частини акцизного збору і вирішення так званих мовних національно-культурних і етнічних питань.

Такий варіант можливий, його треба розглядати як основний, але цей варіант буде зупинений Російською Федерацією, тому що вони не зацікавлені в мирному вирішенні конфлікту. Ще раз хочу підкреслити, з цієї доповіді військових, яку я почув, ми не готові до військової операції, але вірогідність військової операції з боку Росії надвисока. Вірогідність військової операції з боку Росії – це означає блокування військово-морських сил України, що є ніщо інше, як військовий конфлікт. І тому нам треба другим етапом думати що означає військовий конфлікт? Він не перейде в категорію "заморожених", я думаю, що він перейде в категорію "гарячих".

Також шкода, що 2 кораблі шостого флоту Сполучених Штатів покинули Чорне море. Один із них, здається, десь на міліні мав бути ...

Ми звернемось до наших партнерів з метою забезпечення миру і стабільності в Чорноморському регіоні.

Просто вчора ми дізнались, наскільки загрозлива ситуація, але я сьогодні переговорив з віце-президентом Сполучених Штатів Америки з цього питання. У них поки що немає позиції.

ПАРУБІЙ А.В.

Пропозиції, я зрозумів, приблизно такі: вимагати від гарантів нашої єдоторканності та цілісності за Будапештським меморандумом виконати свої обов'язки. Наші стратегічні партнери мають потужний військовий потенціал і їхня присутність в Чорному морі була би стабілізуючим фактором.

ЗГІДНО З ОРІГІНАЛОМ

19.02.2016

І, звичайно, найважливіше питання сьогодні - це відновлення потенціалу та посилення Збройних сил, підвищення рівня бойової готовності ...

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О.

Шановні колеги, я пропоную запросити до Києва керівників прокуратури, СБУ та міліції з Криму, тому що там переважна більшість - зрадники. А ми повинні знати, хто на нашій стороні зараз, а хто ні! З Криму.

(Загальна дискусія)

ТУРЧИНОВ О.В.

Згоден! Нам потрібен розклад сил в кожному районі Криму по всіх силових структурах. Робить ротацию, кадрові призначення, але забезпечте роботу прокуратури, МВС, СБУ та функціонування військових частин на півострові! Ми повинні знати, хто готовий захищати Україну, а хто не готовий! Це реальні кроки.

ЯРЕМА В.Г.

Під час підготовки першочергових цих дій нами з'ясовано домінуючу позицію цивільного населення Криму. Коли відбувається ініціатива захоплення приміщень державних установ, вони говорять: "Коли у вас у Києві можна, а чому у нас в Криму не можна захоплювати". Тому сьогодні хотів би звернутися до Секретаря Ради національної безпеки і оборони Андрія Парубія максимально сьогодні звільнити приміщення, які захоплені Самообороною, для того щоб показати, що у нас діє закон і порядок ...

І Арсен Борисович давав інформацію по цьому "Беркуту", який сьогодні зайняв оборону "Перешийку" і перекрив Крим. Основне, - зверталися, чому вони zorganizували ці блокпости? Це те, що вони побачили, як Сашко Білий в приміщенні обласної ради погрожував автоматом. Поки в Україні не буде діяти закон, поки будуть продовжуватись захоплення приміщень та майна так званими "патріотами", у ворогів України будуть сильні аргументи робити те ж саме.

ІЗ ЗАЛУ.

А потім побив прокурора.

ЯРЕМА В.Г.

Так, а на наступний день побив прокурора. Я думаю, що на сьогодні нам потрібно вживати жорстких заходів, його затримати і відкрити справу, для того щоб показати людям, що у нас є влада. Дякую!

ТУРЧИНОВ О.В.

Дякую! Шановні колеги, потрібно приймати рішення. Питання? - Будь ласка.

ЯЦЕНЮК А.П.

Питання до військових. Якщо Росія почала активно перекидати своїх військових до Криму за допомогою військово-транспортних літаків, ми можемо це зупинити?

ГВОЗДЬ В.І.

Літаки сідають на підконтрольний їм аеродром, відповідно до Угоди про базування Чорноморського Флоту Російської Федерації.

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ

ТУРЧИНОВ О.В.

Запишіть до рішення: Негайно закрити авіапростір над Кримом. Негайно зробити ... і повністю вивести диспетчерську службу з контактів з Російською Федерацією.

ТЕНЮХ І.Й.

Це не допоможе. Вони посадять літаки за допомогою військових диспетчерів. Але робити це треба.

ЯЦЕНЮК А.П.

У мене запитання. Відповідно до Угоди чи має право Російська Федерація без повідомлення збільшити чисельність свого військового контингенту?

ТЕНЮХ І.Й.

Не має. Але ми не контролюємо збільшення їх військ як повітряними коридорами, так морським шляхом. Їх десантні кораблі виходять на будь-яку точку узбережжя.

ТУРЧИНОВ О.В.

Шановні колеги, я хотів би задати питання для того, щоб можна було приймати рішення.

Питання перше, що стосується Угоди про перебування в Криму Черноморського флоту: у зв'язку з грубим порушенням російською стороною вимог Угоди, є механізм розторгнення цієї Угоди зі сторони України?

ДЕШИЦЯ А.Б.

Я не можу зараз сказати, які там вимоги для розірвання цієї Угоди, але розірвання цієї Угоди - складний процес, який поставить ...

ТУРЧИНОВ О.В.

Я ще раз хочу сказати: ми повинні бути готові до будь-яких варіантів розвитку подій. І тому я прошу опрацювати це питання у зв'язку з грубим порушенням Росією цієї Угоди. І одне із попереджень повинно бути саме в цьому напрямку.

ІЗ ЗАЛУ.

Там є застереження, чи можна буде її денонсувати?

ТУРЧИНОВ О.В.

Шановні колеги! Я думаю, що агресія Росії в Криму може перерости у повномасштабну війну. Незважаючи на всі проблеми, до цього треба готуватись. Це перше.

Друге питання. До МЗС і відповідних підрозділів, в першу чергу до керівництва Уряду. Яка теоретична можливість, враховуючи небезпеку для України, активних консультацій з НАТО щодо вступу хоча б асоційованим членом?

ЯЦЕНЮК А.П.

У них немає такого поняття, як "асоційований член". Приєднання. Це не нулю.

ТУРЧИНОВ О.В.

Вони побояться?

ЯЦЕНЮК А.П.

В сьогоднішніх умовах однозначно.

ТИМОШЕНКО Ю.В.

Не можна говорити про термінове членство в НАТО, це викличе ще більшу агресію Росії.

ТУРЧИНОВ О.В.

Ми не говоримо, ми радимось з вами, між собою. Ми про публічні заяви не говоримо, ми говоримо про консультації з нашими північноатлантичними партнерами для того, щоб вони могли також не спостерігати байдуже як розгортаються події щодо анексії території України.

ІЗ ЗАЛУ.

План наміру приєднання до ПДЧ.

ПАРУБІЙ А.В.

В цих умовах НАТО не візьме на себе нашу проблему.

ЯЦЕНЮК А.П.

Шановні колеги! Саме для того, Олександр Валентиновичу, дозволяю я вас проінформую. В Бухаресті в 2008 році саме через несподіване підписання Плану дій щодо членства відбулась дійсно військова агресія Росії на території Грузії. Саме це зараз відбувається і з Україною. На превеликий жаль, наші західні партнери тоді відмовились. А сьогодні ситуація була зовсім іншою. Сьогодні б уже під Кримом стояло декілька ескадронів військово-морських сил Сполучених Штатів. Зараз розглядати

питання про приєднання до ПДЧ чи до НАТО взагалі навіть неможливо, тому що це взагалі нереально. Вони на це не підуть!

Що стосується військової допомоги. Я не хотів би в такому широкому загалі говорити про ці речі, але думаю, що жодна країна, в тому числі Будапештського меморандуму, не готові будуть зараз допомагати Україні. Вони тільки з Ірану і Афганістану вийшли і то не в повному обсязі. Тим більше, військовий конфлікт з Росією в центрі Європи... Нам прийдеться справлятися виключно власними силами. І ще раз кажу: "Найбільше, що мене турбує, це стан Збройних Сил". Про реальний стан Збройних Сил знає Росія. Їхні воювали - наші не воювали. Все! Вони все знають, що у нас відбувається.

ТЕНЮХ І.Й.

І як воно фінансується.

ЯЦЕНЮК А.П.

Так точно.

ТЕНЮХ І.Й.

Реальний стан Збройних Сил за ці роки доведений до нуля.

ЯЦЕНЮК А.П.

Ми можемо отримати теоретично фінансову підтримку для України, яку ми направимо на стабілізацію фінансової системи держави. Це ми можемо отримати.

ТУРЧИНОВ О.В.

Шановні колеги, я буду зараз надавати слово для пропозицій щодо
визначення Ради національної безпеки і оборони. По пропозиціям: підняв
питання – вноситься пропозиція. СБУ, - я хочу почути від вас пропозиції щодо
роботи по нейтралізації тих, хто сьогодні займається сепаратизмом. Це
стосується негайного затримання Константинова, Аксьонова та інших.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О.

Будемо працювати в цьому напрямку, але якими силами це зробити?
Ось питання.

ТУРЧИНОВ О.В.

Я просив би Вас, Міністра внутрішніх справ, Генпрокурора і
Міністерство оборони у закритому режимі відпрацювати технологію
затримання злочинців і доставки їх до Києва. Тому, будь ласка, маршрут
доставки злочинців, прикриття відпрацювати терміново і відпрацювати
локальні операції з цього приводу, що стосується злочинців, які сьогодні є
агентами по реалізації військової операції проти України. Тут не може
бути зволікань і церемоній!

МАХНІЦЬКИЙ О.І.

Там тільки незаконне привласнення владних повноважень ...

ТУРЧИНОВ О.В.

Ні! Тут сепаратизм, тут тероризм, тому що вони співпрацюють з
терористами, які утримують парламент Криму та захоплюють об'єкти. Далі
по пропозиціям, будь ласка!

ГВОЗДЬ В.І.

Шановний Олександр Валентиновичу, шановні присутні! На сьогоднішній день, мені здається, негайно треба посилити роботу засобів масової інформації, негайно це треба зробити скрізь і всюди.

Як це все відбувається, ми повинні максимально зафіксувати, що роблять збройні сили Росії. І показати все. Показати через засоби масової інформації. ЗМІ об'єднати із силовиками. Силовики починають працювати, засоби масової інформації знімають і висвітлюють. Тобто ми повинні зафіксувати.

Після цього кроку, коли агресія буде документально підтверджена, ми можемо сподіватись хоч на якусь підтримку. Я розумію, треба буде йти до кінця!

ТУРЧИНОВ О.В.

Дякую!

ЯЦЕНЮК А.П.

У нас Вікторія відповідає в Раді нацбезпеки і оборони за роботу зі ЗМІ.

ТУРЧИНОВ О.В.

Тут акцент зроблений правильний в ракурсі засобів масової інформації.

Дуже важливо наше звернення саме до мешканців Кримського півострова. Вони повинні зрозуміти, що українська влада їм не ворог. Що ми готові розв'язувати їх місцеві проблеми. Нам треба розвіяти міф, що це кримчани підняли повстання проти України. Це не кримчани. Це чисто військова операція проти суверенної держави. От це нам і треба

забезпечити інформаційним поясненням, що це не є активісти якихось партійних чи громадських структур, це є російські військові, які вже навіть не приховують свою приналежність. Це дуже важливо процитувати і інформаційно забезпечити об'єктивне сприйняття українцями та всім світом цих подій.

Андрій Віленович, два слова по роботі з кримськими елітами. Як нам все ж таки перетягнути кримську еліту на бік України, а не сепаратистів?

СЕНЧЕНКО А.В.

Александр Валентинович, извините, у меня голос.

Первое, Арсений Петрович сказал, о переговорах с нынешними крымскими лидерами. Но мы не можем переговариваться сегодня с предателями и сепаратистами.

У меня есть такое предложение: начать публично подготовку закона о статусе Крыма здесь, в Киеве. И вовлечь сюда крымских депутатов в Верховную Раду Украины, их широкое представительство. Это первое... они все боятся ... Гарантии. Это первое.

Второе. Я бы предложил сейчас работать активно в информационном поле, чтобы убедить крымчан в том, что Аксенов и Константинов - это бандиты и отморозки, чтобы они не признали их власть.

Следующее. Мне кажется, что сейчас надо отработать временный порядок финансирования жизнедеятельности Крыма, все жизнеобеспечение. Мы же не будем позволять Аксену распоряжаться деньгами в казначействе. Значит, должен быть разработан временный порядок финансирования и зарплат, и ... так далее.

И что касается информационного. Там канал "Черноморка", и его творческому коллективу трудно переварить все, что происходит. Мы

можем сделать так, чтобы из Киева полностью формировать эфир этого канала.

ДЕШИЦЯ А.Б.

Хогів би запропонувати, щоб МЗС подало ноту Російській Федерації про порушення Угоди.

ТУРЧИНОВ О.В.

Будь ласка, я би хотів Генпрокуратуру почути.

МАХНІЦЬКИЙ О.І.

У нас готова є вимога про видачу Януковича. Якщо буде дано доручення, ми готові його виконати.

ТУРЧИНОВ О.В.

У Вас є таке доручення. Продовжуйте.

МАХНІЦЬКИЙ О.І.

Наступне, для інформації. Генеральна прокуратура може надати інформацію про те, що відповідно до статті 1-ї закону про оборону всі події, які відбуваються в Криму, фактично їх можна кваліфікувати як збройний напад проти України. І в таких випадках (це чисто для інформації, це не означає, що ми пропонуємо) згідно із законом про правовий режим воєнного стану, в таких випадках, в принципі, є підстави зводити воєнний стан. Тобто, в даному випадку є всі підстави до введення військового стану, наприклад в АРК. Інше питання - коли це робити? Може не зараз? Може, в майбутньому?

ТУРЧИНОВ О.В.

Я би хотів, щоб ми обговорили це питання. Я ще вчора вже дав команду підготувати проект Указу про введення воєнного стану в зв'язку з тим, що життю людей загрожує небезпека і є пряма агресія Росії, військові захоплюють адміністративні приміщення з використанням зброї. Це з одного боку. З іншого боку – створюється проблема для комунікації Криму з материковою Україною. І тут є дуже багато питань, в тому числі і сепаратистських тенденцій, створення альтернативних незаконних органів влади, тому що Аксьонов – це альтернативна незаконна форма влади, яка не має на існування жодного права юридичного ... Те ж саме стосується і Севастополя. Тому я дуже просив би обговорити це питання.

Я просив би висловитись з цього приводу. Будь ласка!

ЯРЕМА В.Г.

Військовий стан в цій ситуації нам не допоможе. Ми не маємо можливості його запровадити в Криму, ми не можемо залучати органи внутрішніх справ, яких на сьогодні немає, і також Службу безпеки, якої фактично не існує. Я не кажу вже про Армію. Все це треба створити, а потім говорити про введення якогось там стану.

ТЕНЮХ І.Й.

Нам треба відновлювати зруйновані Збройні Сили. Проводити навчання військових. Навчань не було багато років.

Є солдати, які в житті ніколи не стріляли ...

ТУРЧИНОВ О.В.

Скажіть, будь ласка, пане Міністре, коли ми говоримо про навчання і про військовий стан, то військовий стан це завжди проведення навчання?

ТЕНЮХ І.Й.

Ні, не заважає!

ТУРЧИНОВ О.В.

Не заважає. Зрозуміло!

ЯЦЕНЮК А.П.

Шановні колеги, мова іде про оголошення війни Росії. Введення військового стану - оголошення війни Російській Федерації.

Справа в тому, що Віктор Янукович підписав Угоду про перебування в Криму російського Чорноморського флоту. Нагадаю вам, як поступили росіяни в Грузії, - вони діяли як фашисти!.. Буде заява Росії зразу після зведення військового стану «О защите граждан России и русскоязычного населения, которое имеет этнические связи с Россией». Це сценарій, який написали росіяни. І ми ліземо в цей сценарій!

ІЗ ЗАЛУ.

Дозвольте?

ЯЦЕНЮК А.П.

Дозвольте, я завершу. Дякую!

Тому перше питання, - яке стосується реальної здатності.

Друге питання, - яке стосується фінансування цієї операції.

Третє питання, - терміни.

У нас на казначейському рахунку взагалі відсутні гроші.

Тому моя пропозиція, шановний Олександр Валентиновичу, в першу чергу спробувати вирішити якомога швидше це через політичні консультації і через іноземних посередників.

Віри в це практично немає, але що вдасться – принаймні вдасться уникнути кровопролиття.

Якщо ми йдемо по шляху введення військового стану, побачите, що почнеться. Це частина їхнього плану. Туди окрім військових прийдуть чеченці, якщо вже не приїхали. Там буде етнічний конфлікт розпалений. І нас звинуватять, як центральну владу, в тому, що ми через «дворгання м'язами», яких нема, спровокували конфлікт і кров в Криму. Росія зразу введе війська на материкову Україну. За інформацією Міністра оборони, у нас немає сил Київ захистити.

Тому ми повинні тягнути до останнього, на крайніх позиціях підемо в політичних переговорах щодо надання додаткових прав Автономії.

Треба виграти час, щоб реанімувати в країні силовий блок, щоб відновити в Україні елементарну владу.

КУБІВ С.І.

Шановний Олександр Валентиновичу, шановний Арсенію Петровичу, шановний Андрію Володимировичу, і всі присутні колеги! Ви знаєте, побачивши на очі з Андрієм Парубієм, що після чотирьох черг з автоматів, які ми не передбачали, почало тікати з Банкової і Печерську все військо, внутрішнє і зовнішнє, разом з цим чорним "Беркутом". Так, ми не готові сьогодні до війни! Нема кому воювати!

Друге. Треба відроджувати Армію. Замість дітей та заробітчан нам потрібні серйозні хлопці, що мають військовий досвід: афганці та інші. Їх треба залучати до Збройних Сил, до МВС, до СБУ. Залучати патріотів, які пройшли Майдан.

Третє. Я пропоную звернутися і Міністру оборони, і, відповідно, начальнику Служби безпеки України до кадровиків: повернути офіцерів,

згідно з оригіналом

які були звільнені за останні три роки, вони створили асоціацію. Це є кадрові виховані люди, які зараз готові піти.

Четверте. Я вважаю за доцільне, що ми повинні від Парламенту провести звернення до Світового конгресу українців щодо проведення масових пікетів перед російськими посольствами, це має зробити МЗС, у тому числі. І це дуже серйозна річ. Це потрібно зробити медійно і не пожаліти там кошти.

І останнє, що би я хотів сказати, що це потреба, я цю проблему побачив, Арсенію Петровичу, як Голова Національного банку. Пішли масово вже депозити в гривнях з Криму ... У нас є конкретна програма, ми сьогодні її затвердимо, ми будемо її виконувати, щоб тут провести. Це найменша проблема ...

І останнє. Я проти військового конфлікту - ми сьогодні не готові. Треба всі заходи робити, щоб не допустити кровопролиття та не дати втягнути нас в пастку, як це було в Грузії. Треба виграти час, щоб відродити Армію!

Головне сьогодні не дати підірвати всю країну, на що вони сподіваються.

ГВОЗДЬ В.І.

Як і в 1991 році ми опинилися в ситуації, коли стара влада разом з Росією почала агресію проти нас. Так, у нас немає боєздатної армії. Повністю знищена розвідка та інші силові структури. Проти нас стоїть потужна, підготовлена армія.

Я думаю, що Прокуратура має відкрити кримінальні справи проти тих, хто за вказівкою Путіна знищував наш військовий потенціал. Це була цілеспрямована спецоперація Росії. Росія знає весь наш потенціал і тому так нахабно діє.

Наше завдання - захистити всю країну. Для цього нам потрібні босздатна армія, професійні розвідки та спецслужби. Щоб це створити - потрібен час.

У нас дуже багато патріотичних хлопців, які підуть служити, а їх треба одягти в форму, дати зброю та навчити воювати.

Кинути зараз не навчених хлопців на Крим неможливо, тому що там - озброєні найсучаснішою зброєю кадрові військові російської армії і їх на порядок більше. Це авантюра. Їх там розстріляють і розчавлять танками. Це буде привід для введення військ в континентальну Україну. А у нас вже не буде навіть ким Київ захищати.

Друге. Я пропоную зробити брифінг МЗС за участю керівників розвідувальних органів та запросити керівників дипломатичних установ всіх провідних країн.

Тому що, коли встануть професіонали і скажуть послам про це все, то може бути сприйнято зовсім інакше. Це важливий момент.

І третє. Потрібно працювати з кримськими татарами досить конкретно. Доповідь закінчено.

ТУРЧИНОВ О.В.

Дякую! Будь ласка, Міністр оборони.

ТЕНЮХ І.Й.

На кордоні відбувається накопичення російських військ. Нам треба розтягувати наявні ресурси вздовж кордону, займати оборону, паралельно проводити масштабні навчання. Але для цього потрібні фінанси. Олександрє Валентиновичу, підтримайте, дайте наказ, нехай Уряд пошукає.

згідно з оригіналом

ЗАЙЧУК В.О.

Вибачте, Олександре Валентиновичу. Голова Держдуми Росії Нарішкін просить з Вами термінову розмову по телефону.

ЯЦЕНЮК А.П.

Він очолює російський парламент та відповідає Вам як Голові Верховної Ради за статусом. Треба говорити.

ТУРЧИНОВ О.В.

Добре, поговоримо! Давайте зробимо паузу в нашій роботі на 5 - 10 хвилин!..

ТУРЧИНОВ О.В. (після перерви)

Поговорили ... Що сказати? Нарішкін передав мені погрози від Путіна. Вони не виключають, як він сказав, прийняття жорстких рішень щодо України за переслідування росіян та російськомовних. Мабуть налякають на прийняття рішення щодо введення військ не тільки до Криму. Передав слова Путіна, що якщо загине хоч один росіянин, - вони оголосять нас військовими злочинцями і будуть переслідувати по всьому світу. Я відповів, що, розпочавши агресію проти України, вони вже стали злочинцями і будуть відповідати перед міжнародним судом. Тобто, десь так поговорили ...

Продовжуємо нашу роботу.

Давайте завершувати обговорення!

Шановні колеги, треба приймати рішення. Головне питання, яке я поставлю на голосування - це введення воєнного стану.

ТИМОШЕНКО Ю.В.

Олександр Валентинович, Ви що не бачите, що я руку тримаю?

ТУРЧИНОВ О.В.

Будь ласка, Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В.

Шановні друзі, я не хотіла виступати, але як лідер найбільшої партії коаліції не можу мовчати.

Ціна сьогоднішнього рішення неймовірно висока, і ми не маємо права на помилку. Я провела консультації з найдосвідченішими людьми і можу сказати, що Путін хоче реалізувати абхазський сценарій і тільки чекає, аби ми дали йому привід. Ви пригадуєте, як тоді повівся на його провокацію Саакашвілі, і програв! Ми не маємо права повторювати його помилку. Тому закликаю всіх і кожного сім разів подумати перед тим, як зробити хоч один крок.

Що я хочу сказати. Якби в нас був хоча б один шанс зі ста виграти в Путіна, я була б перша, хто б підтримав активні дії. Але подивіться, в якому стані зараз наша Армія. Подивіться, чи можемо ми протистояти йому в Криму, де на порядок більше російських солдатів, найсучасніша зброя та повноцінні російські військові бази?

Я також розмовляла з нашими закордонними партнерами, і вони теж підтверджують - російські війська на кордонах, і просять не робити жодних рухів. Ми маємо їх послухати, бо без них ми абсолютно безсилі.

Тому ми маємо сьогодні благати все міжнародне співтовариство стати на захист України. Це наша єдина надія. Жоден танк не повинен вийти з казарми, жоден солдат не повинен підняти зброю, бо це означатиме програш.

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ

11.02.2016

Ніякого воєнного стану і активізації наших військ!

Ми маємо стати самою мирною нацією на планеті, просто поводити себе як голуби миру ...

ТУРЧИНОВ О.В.

Ви пропонуєте нічого не робити?

ТИМОШЕНКО Ю.В.

Маємо придумати якісь нестандартні ходи. Наприклад, запросити лідерів європейських країн на якийсь мирний саміт до Києва чи до Криму. Провести конференцію з питань миру. Маємо всі разом писати звернення в ООН, до НАТО, США за миротворчими військами. Задіяти всі дипломатичні зв'язки.

І тому я дуже прошу вас не робити поспішних кроків. Я не можу голосувати, бо не є членом Ради нацбезпеки, але прошу почути мене, оцінити все і в жодному разі не запроваджувати воєнний стан та не потрапити до пастки Путіна.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О.

Інформація, що надходить нашими каналами, повністю підтверджує готовність Росії до введення військ, що концентруються вдовж нашого кордону. І американці, і німці, - всі в один голос просять нас не починати будь-яких активних дій, бо, за даними їхніх розвілок, Путін використовує це для початку широкомасштабного сухопутного вторгнення.

Ми маємо почути західних партнерів, а їм потрібен час для ухвалення рішень.

згідно з оригіналом

ТУРЧИНОВ О.В.

Давайте завершувати обговорення!

Якщо зважити рівень готовності російських військ на наших східних кордонах, то ми маємо зробити все, аби бути спроможними захищатися. Росіяни будуть рахуватися лише з сильними.

ТИМОШЕНКО Ю.В.

Але в тому то й справа, що ми слабкі.

ТУРЧИНОВ О.В.

Нам потрібна повна мобілізація країни, необхідно негайно почати перекидати наявні війська з Центру та Заходу на Схід та Південь. Це життєво необхідно!

ТИМОШЕНКО Ю.В.

Ви уявляєте, що почнеться в країні, якщо танки та БТри почнуть їхати по вулицям міст? Це спровокує масову паніку. Люди почнуть масово тікати з країни. Проблема з продовольством, з паливом ...

ТУРЧИНОВ О.В.

Я Вас не перебивав, Юлія Володимирівна. Ще більша паніка буде, коли на Хрещатику будуть російські танки. Ми мусимо зробити все для того, аби бути спроможними захищатися, в тому числі і самотужки, якщо не дочекаємося військової допомоги від Заходу. А для цього потрібно діяти. Тому я не можу не поставити на голосування РНБО рішення про запровадження в країні воєнного стану.

Хто "ЗА"? Ясно. "ЗА" - один Турчинов. Це означає, що рішення не прийнято.

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ

[Handwritten signature]
19.02.2016

Ми повинні зробити можливе і неможливе, щоб забезпечити захист країни, зокрема визначитися з форматом, який би дозволив нам масову передислокацію військ для зайняття оборони вздовж російського кордону.

За результатами обговорення **прошу підтримати рішення Ради національної безпеки і оборони України**, яке базується на пропозиціях, які не викликали у членів Ради заперечень. Я зачитаю **проект**:

1. Начальнику Генерального штабу - Головнокомандувачу Збройних Сил України, керівникам інших військових формувань невідкладно привести Збройні Сили України та відповідні військові формування у бойову готовність ПОВНА згідно з уточненими планами приведення військ (сил) у бойову готовність.

2. Генеральному штабу Збройних Сил України невідкладно:

здійснити уточнення Стратегічного замислу застосування Збройних Сил України, інших військових формувань і правоохоронних органів;

уточнити план територіальної оборони України.

3. Міністерству оборони України організувати і провести навчальні збори з військовозобов'язаними в необхідних обсягах у час і строки, визначені Генеральним штабом Збройних Сил України.

4. Кабінету Міністрів України невідкладно виділити необхідні фінансові, матеріально-технічні та інші ресурси для належного забезпечення безпеки, прав та інтересів громадян України, суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності державних кордонів України.

5. Міністерству закордонних справ України невідкладно звернутися до зовнішньополітичних відомств окремих держав - підписантів Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 5 грудня 1994 року (Сполучених Штатів Америки, Сполученого Королівства Великої Британії

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ

Прошу Апарат Ради національної безпеки і оборони України та Адміністрацію Президента України підготувати проект відповідного Указу.

Росією готується рішення щодо введення військ на материкову територію України. Про це говорили наші військові. Це я також зрозумів з тих погроз, що почув під час телефонної розмови з Наришкіним. Тому прошу, щоб остаточний текст Указу ми затвердили завтра, 1 березня. Апарат РНБО України прошу це зробити завтра в робочому порядку.

Немає заперечень? Добре.

Для вирішення окремих питань у нас немає часу на бюрократичні зволікання та узгодження. Тому на підставі нашого обговорення **прошу також негайно виконати мої протокольні доручення:**

1. Міністерству оборони України, Генеральному штабу Збройних Сил України:
 - 1.1. Негайно розробити та запровадити комплекс заходів щодо відновлення боєздатності Збройних Сил України;
 - 1.2. Подати виключаючому обов'язки Президента України проект Указу Президента України "Про мобілізацію";
 - 1.3. Забезпечити необхідні передислокацію та перегрупування військ для захисту країни від вторгнення з боку Російської Федерації. У випадку вторгнення використовувати всю наявну військову техніку і зброю, у тому числі авіацію, без додаткових узгоджень;
 - 1.4. Терміново розробити план заходів щодо застосування і посилення охорони та оборони військових частин Військово-Морських Сил Збройних Сил України, що розташовані в Автономній Республіці Крим;

згідно з оригіналом

- 1.5. У випадку штурму військових частин, з метою захисту життя військовослужбовців та забезпечення виконання поставлених завдань, використовувати зброю відповідно до вимог військових статутів.
2. Кабінету Міністрів України:
 - 2.1. Визначити тимчасовий порядок обслуговування бюджетних видатків проведення соціальних виплат в Автономній Республіці Крим та не допустити доступ до казначейських рахунків і бюджетних коштів незаконної влади Криму;
 - 2.2. Закрити авіапростір над територією Автономної Республіки Крим.
3. Міністерству юстиції України, Адміністрації Президента України підготувати проекти указів Президента України, інших нормативних актів та судових позовів щодо скасування незаконних рішень, прийнятих Верховною Радою Автономної Республіки Крим та незаконно сформованим урядом Автономної Республіки Крим.
4. Міністерству закордонних справ України внести пропозиції стосовно розірвання Угоди з Російською Федерацією щодо перебування Чорноморського флоту Російської Федерації на території Автономної Республіки Крим у зв'язку з грубим порушенням умов Угоди.
5. Міністерству оборони України, Міністерству внутрішніх справ України. Службі безпеки України провести перевірку керівників та командирів всіх підрозділів та структур, що розташовані в Автономній Республіці Крим, та провести заміну тих, хто не готовий виконувати поставлені завдання та

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ

захистити інтереси України на території Автономної Республіки Крим.

6. Службі безпеки України, Міністерству внутрішніх справ України, Головному управлінню розвідки Міністерства оборони України розробити та реалізувати заходи щодо затримання та доставляння до Києва зрадників, які привласнили владні повноваження у Автономній Республіці Крим.
7. Апарату Ради національної безпеки та оборони України, Міністерству закордонних справ України організувати роботу з об'єктивного висвітлення подій у Криму та позиції України, як на території країни, так і за кордоном.
8. Апарату Ради національної безпеки і оборони України та Адміністрації Президента України доопрацювати рішення РНБО України та відповідний проект Указу, узгодивши його остаточну редакцію з членами Ради національної безпеки і оборони України 01.03.2014 року.

На цьому я ~~закриваю~~ засідання Ради національної безпеки і оборони країни. Прошу всіх ~~важно~~ приступити до виконання цих завдань!

Пронумеровано та прошито 36 арк.

Керівник управління

організ. та док. забезпечення

Апарату Ради національної
безпеки і оборони України

Г. Явмок

Явмок В.В.

» 17 листопада 2016 р.

